

[Esther Malling Pedersen.]

Husholdningsorganisationer vil være repræsenterede af det Medlem, der vælges fra Statens Husholdningsraad. Disse Ønsker fra Foreningen af Husholdningsskoler har ikke kunnet opfyldes i det andet høje Ting. Jeg har lige villet nævne dem her.

Der kunde ogsaa nævnes andre Enkeltheder, som det i og for sig kunde være af Interesse at drøfte nærmere, men jeg skal ligesom det ærede Medlem Hr. H. P. Johansen af Hensyn til det sene Tidspunkt og de øjeblikkelige Arbejdsforhold ogsaa for mit Vedkommende afstaa fra at fremsætte Ønske om Nedsættelse af et Udvalg.

Lovforslaget byder Lærerkræfterne og Skolerne bedre Kaar. Med Hensyn til Eleverne fastsættes Tilskuddet til Skoleopholdet hvert Aar paa Finansloven, men der er al Grund til at tro, at dette Tilskud vil blive rundeligt, saa at saa mange Elever som muligt kan faa Raad til at søge vore Husholdningsskoler.

I § 19 i det Afsnit, som i Lovforslaget kaldes „Andre Bestemmelser“, er en Udvidelse af det Paabud om obligatorisk Husgerningsundervisning, som allerede findes i Skoleloven af 1937, men denne Lovs Bestemmelse om, at Skolekøkkenernes Oprettelse først skal være tilendebragt i 1948, staar som allerede nævnt stadig ved Magt. Det understreges i § 19, at ikke blot alle offentlige Skoler, men alle eksamens- og tilskudsberettigede Privatskoler, det vil sige ogsaa alle vore Friskoler, skal etablere Skolekøkkenundervisning. At dette vil betyde en tung Byrde ikke mindst for Friskolerne, der i Forvejen er økonomisk daarligt stillede, siger sig selv. Det er derfor af Betydning, at Paragraffens Stk. 2 giver Adgang for Ministeren til at dispensere fra disse Bestemmelser, saadan som det i øvrigt yderligere præciseres i Bemærkningerne, saa at Skolerne kan fritages for at yde denne Undervisning, naar Børnene paa anden Maade faar en Husgerningsundervisning, der staar Maal med den foreskrevne. Det naturlige i hvert Fald for Friskolerne vilde være, at denne Husholdningsundervisning fandt Sted i Hjemmene, enten enkeltvis, saa at Mødrene selv tog sig af den — det vilde være det allernaturligste —, eller samlet, f. Eks. noget i Lighed med hvad der mange Steder finder Sted med Hensyn til Husholdningsundervisning paa Landet, hvor en Husmoder stiller sit Køkken til Raadighed. Men forhaabentlig vil det blive den almindelige Opfattelse, at de Skolekøkkener, som Kommunerne vil oprette rundt omkring, skal komme alle Kommunens Be-

boere til gode, saa at de eventuelt ogsaa kan benyttes af de private Skoler og Friskoler. Forældrene til de Børn, der søger disse private Skoler, har jo gennem deres Skatter givet deres Bidrag til de kommunale Foranstaltninger.

I Aftenskoleloven er der efter Udvalgsbehandlingen i det andet høje Ting indført en Bestemmelse, som jeg hilser med Glæde af forskellige Grunde, en Bestemmelse om, at Skolekøkkenerne skal stilles til Raadighed for Ungdomsundervisningen. Det er en Bestemmelse, som maaske nok i nogen Maade kan være et Fingerpeg med Hensyn til, hvordan Kommunerne skal stille sig over for de private Skoler, men tillige har det en praktisk Betydning, som gør, at jeg med stor Glæde hilser denne Bestemmelse. Adskillige Kommuner har jo allerede forlængst frivilligt oprettet Skolekøkkener og stillet dem til Raadighed for Ungdomsundervisningen, men mange Steder savnes saadanne Køkkener stadig. Jeg er overbevist om, at kun de allerfærreste ved, hvilken Indsats af Opfindsomhed og rent fysisk Slid der er præsteret af vore Husholdningslærerinder og vore Husholdningskonsulenter Landet over. Mange Steder har som sagt private Husmødre stillet deres Køkken til Raadighed, og da har Problemet ikke været saa svært at løse, selv om Pladsforholdene har været indskrænkede. Men der, hvor Undervisningen f. Eks. har maattet finde Sted i Forsamlingshuset, har Konsulenten ofte paa sin Cykel, naar Rutebilruten har været nedlagt, maattet fragte mange af de Ting, hun skulde bruge ved Undervisningen, og i det hele maattet indstille sig paa at klare sig under meget primitive Forhold. Det er ikke alene gjort dygtigt, men gjort med godt Humør. Jeg har personlig været hele dette Arbejde saa nær inde paa Livet, at jeg ikke tager i Betænkning at sige, at vi har mange Kærnepiger blandt vore unge og ældre Husholdningskonsulenter Landet over.

I denne Forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom paa et Forhold, som det maaske ikke bliver saa let at faa taget med ind i Loven, men om hvilket en Udtalelse af den højtærede Undervisningsminister efter min Opfattelse vilde have en vis Betydning. Medens Skolekøkkenundervisningen i Børneskolen naturligvis maa forbeholdes Børneskolens Lærerinder i det Omfang, hvori disse har faaet den nødvendige supplerende Uddannelse i Husgerning, forekommer det mig at være lige saa naturligt, ja, nødvendigt, at Ungdomsundervisningen vedblivende ledes af virkelig husholdnings-